

we het heel simpel stellen. U heeft het hier bijvoorbeeld kunnen zien in Zeeland. Storm alleen doet niets. Wanneer nu stormvloed ontstaat plus nog een keer storm plus nog een keer verhoogde luchtelektriciteit en dat in een winterperiode, dan is de mogelijkheid zeer groot, dat de aarde daar niet tegenbestand is.

Het resultaat was dijkdoorbraak, overstroming. U denkt, dat dit een exceptioneel geval is omdat u de omstandigheden nooit hebt nagegaan van andere grote overstromingen. Is het niet opvallend, dat bijvoorbeeld in België grote overstromingen voorkwamen juist in een omgeving waar grote conflicten zijn, zowel arbeids- als taalconflicten en daarnaast nog wat religieuze moeilijkheden. Het is alsof de disharmonie de eigengereidheid van de mensen daar gezien werd als een aanleiding om zich te demonstreren. Hetzelfde is - om in de buurt te blijven - in Noord-Duitsland het geval geweest in de buurt van Sleeswijk-Holstein. Ook daar dijkbreuken, overstromingen, maar daar ook al weer mensen, die sterk afwijken van hun omgeving. Er is een zekere parallel te trekken. Wanneer u zich een zekere moeite getroost, kunt u alleen op grond van de dagbladen en de gegevens ten aanzien van de bevolking ter plaatse, ongetwijfeld meer dan honderden van dergelijke gevallen voor uzelf opsommen. Moeten wij deze wezens goden noemen? Ik heb al gezegd, dat ik het geen erg gunstige naam vind. Er is nog veel meer, want we zijn nog vlak bij huis.

De aarde is beziëld. Dat is ook iets wat je de meeste mensen kunt vertellen, maar waarvan ze toch niets merken. Dat wil zeggen, er steekt een bewustzijn in. Er is een bepaalde vorm van levenskracht in. Deze beiden maken een reactie mogelijk op de buitenwereld. Die reactie is altijd traag. Wanneer de aarde reageert, dan kan daardoor bijvoorbeeld een klimaatsverandering ontstaan. Wanneer die aarde op een andere manier reageert, we zouden zeggen zenuwachtig wordt, dan kan dat resulteren in veel voorkomende verschijnselen van vulkanisme, aardbevingen en dergelijke, over de gehele globe. Wanneer er sprake is van een zekere rustperiode van de aarde - ook dat komt voor - dan zullen we zien, dat grote aardbevingen lange tijd praktisch niet voorkomen, maar dat we dan opeens in de fouten van de aardkost enorme spanningen op zien bouwen, die dan kort daarna, alsof de aarde zich uitrekt, ineens allemaal gelijktijdig in beweging komen. Dan heb je binnen een periode van anderhalf à twee jaar ineens het tienvoudige aantal ernstige bevingen. Dat dit periodiek gebeurt kunt u weer nagaan wanneer u de nodige gegevens daarvoor naslaat. Dus denk niet, dat ik alleen maar sprookjes vertel. Die beziëling moet u maar geloven, of u hoeft ze niet eens te geloven. Maar denk wel aan een periodiciteit, dan zeggen we maar, dat dat ook weer een godheid is, die ingrijpt.

Dan hebben we ook te maken met persoon en andere planeten natuurlijk, want als de aarde beziëld is, zijn andere planeten beziëld, ook de zon. Nu is de zon de basis, de kern van het hele levensproces van een zonnestelsel. De planeet heeft in zichzelf wel enige energieën, enige mogelijkheden, maar dat is niet zoveel. Wanneer die zon nu goed geobserveerd wordt, dan blijkt, dat ze ondermeer heeft een drie en een halfjaars-cyclus, een zevenjaars- een negenjaars-cyclus en dat ze ook nog eens een drie en zestigjaars-cyclus vertoont, die bijzonder hevig is. Hoe je dat kunt gadeslaan? Wel, als je kijkt naar de uitbarstingen in de corona, dan kun je de lagere ritmen daarin herkennen. We krijgen eens te maken met fotonen(?)-stormen in de omgeving van de zon, die soms reiken tot bijna Venus. Daarnaast worden we geconfronteerd met wat we noemen zonnevlekken, in feite een soort wervelstorm in de zonneatmosfeer, waardoor de uitwisseling van vast materie in de zonnekern onder hoge druk en de zonneatmosfeer versneld wordt en we daardoor allerlei stralingen krijgen, die veel harder zijn dan normaal.

Er is een elfjaars-periode van zonnevlekken, maar ik heb u het geheel genoemd van de belangrijkste cycli en daarin mocht u, mijnentwege, de elfjaars-cyclus eveneens begrijpen. U zult begrijpen, dat door de verschuiving tussen

de elfjaars-cyclus, die u noemt en de drie en zestigjaar-cyclus er zelfs een ogenblik kan zijn, dat de zon bijna explosief is en gelijktijdig enorm veel van die dingen vertoont.

Wanneer we zeggen, dat die zon invloed heeft op de aarde, dan is dat gewoonlijk geen grap. We weten, dat er zeer kleine temperatuursveranderingen van de zon maar nodig zijn om op de aarde een ijstijd of tropische periode te veroorzaken. We weten, dat de straling van de zon invloed heeft op de organismen, die leven op die aarde. Mensen zullen onder invloed van bepaalde stralingen veel bruusker en onredelijker reageren dan anders. Ook dit kun je nagaan wanneer je rekening houdt met de eigenaardige gebeurtenissen, die - nemen we de elfjaars cyclus nog even, dat is het gemakkelijkste - plaatsvinden. Wanneer er grote zonnevlekken zijn, dan ligt het ongeveer als volgt. In een klimmende periode, dus toenemende aantallen zonnevlekken, hebben we te maken met een toenemende onrust. In een periode van een hoogtepunt hebben we te maken met een bijna algemene onredelijkheid bij een groot aantal mensen. Wanneer de periode afflauwt, een zonnevlekperiode kan in de grote cyclus opgenomen, lopen over drie jaren en in die elfjaars cyclus gemiddeld over negen maanden, dan zien we ook weer wanneer ze afflauwt, dat de onredelijkheid van de situatie blijft bestaan, maar dat de mensen zich over die onredelijkheid gaan verwonderen. Een heel typisch verschijnsel. Je zoudt zeggen, dat de zon manipuleert tot op zekere hoogte. De hele zon wordt weer bepaald door de werveling van het complete melkwegstelsel. Haar eigen oorspronkelijke versnelling daarbij is beïnvloed door de contacten, die ze heeft gehad met de andere sterren, dat wil zeggen de magnetische velden waar ze door heen is geweest, de magnetische storingen en de kosmische stofstormen, waarmee ze in contact is gekomen. Het zijn dus weer invloeden, die de gang van de sterren beïnvloeden. In de schijnbaar lege ruimte zou je aannemen, dat een baan die éénmaal in ingeslagen, wordt voortgezet. Eindeloos. Dat blijkt niet waar te zijn. In de eerste plaats krijgen we door de massaverhoudingen gebogen lijnen. In de tweede plaats krijgen we versnellingen en vertragingen, die kennelijk afhankelijk zijn van de aanwezigheid van magnetische velden, stofdeeltjes, en dergelijke.

Als we nog verder kijken, dan zien we dat hier en daar zeer fijne stofwolken in die ruimte bestaan, die wanneer ze met een ster in contact komen, die ster tijdelijk kunnen dempen (dus ze geeft minder licht en warmte) of ze wordt tot een groter omzettingsproces aanzet. Dat kan bij een instabiele ster ook nog betekenen, dat ze nova wordt.

Die invloeden, allemaal materiëel, zijn wanneer we aannemen, dat er een bezieling is in de aarde, zeer waarschijnlijk ook het werk van één of ander bewustzijn. Er zijn regels voor.

Dit vind ik op zichzelf al een hele mooie reeks. Ik hoop, dat u het er mee eens bent of althans niet geheel verwerpt.

Nu komen we op een ander niveau. De mens heeft ook nog een geest. Die geest geeft moeilijkheden omdat we die niet bewijzen kunnen. Aan de andere kant hebben de mensen er altijd aan geloofd, aan een geest en aan een ziel. Als zoveel mensen er altijd aan geloofd hebben, moet er toch wel iets van waar zijn, anders zou men langzaam maar zeker dat begrip verwerpen. Integendeel, het geloof er in neemt op het ogenblik weer sterk toe.

De geest is, zullen we zeggen, bewustzijn. Bewustzijn blijkt te beïnvloeden. Eén van de meest kenbare beïnvloeding van het menselijk bewustzijn is bijvoorbeeld de massamentaliteit. Een gemeenschappelijk bewustzijn door een massa, die in een ongeveer gelijke omgeving of de gelijke omgeving aanwezig is, daarbij geconfronteerd wordt met een denkbeeld waardoor tijdelijk het eigen denken wordt onderdrukt.

Die mensen komen er allemaal een beetje geconditioneerd uit. Stel nu, dat dit mogelijk is voor het totaal bewustzijn van alle mensen.

Een gemeenschappelijk bovenbewustzijn. Dan zou iemand, die kracht genoeg heeft om daar een gedachte voldoende sterk in neer te leggen, het denken van de hele mensheid kunnen beïnvloeden.

Wanneer we nu stellen, dat er krachten zijn, persoonlijkheden als het ware, die een heel zonnestelsel kunnen domineren of zelfs een heel melkwegstelsel de baas kunnen en daarin allerlei zaken kunnen bepalen, dan zou het nog niet zo gek zijn om aan te nemen, dat dat mogelijk is.

Dan zouden deze goden het menselijk denken kunnen manipuleren. Wanneer dat gebeurt, wordt de gehele menselijke ontwikkeling gemanipuleerd. Daar de mens op het ogenblik althans de heersende soort is op aarde, zou daarmee ook het lot van alle andere levende wezens in meerdere of mindere mate manipuleerbaar zijn geworden. Dan denk je dat dat allemaal heel mooi is, maar hoe doen ze dat? Doen ze dat nu alleen maar rationeel. Ja. Altijd een grote vraag. Een vriend van mij heeft eens gezegd: "Ik geloof in een schepper van hemel en aarde. De schepper, die ook mede aansprakelijk is voor het bestaan van de mens. Daeruit kun je afleiden, vervolgde hij, dat hij een groot gevoel voor humor heeft." Dat klinkt een beetje gek, het lijkt eigenlijk een beetje een grapje, maar is het wel zo gek? Wanneer we te maken hebben met een dermate machtig en omvangrijk wezen, dan kunnen we natuurlijk niet zeggen, dat het vergelijkbaar is met de mens.

Ongetwijfeld zal dat wezen intelligenter zijn dan de mens. Dat wezen zal geheel andere beweegredenen kennen dan de mens. We kunnen dus niet zeggen, dat God dit en dat doet daar en daarom. Ja, het wordt natuurlijk vaak gezegd, hoor, maar dat is dan meer om te bewijzen, dat degenen, die dit zegt gelijk heeft en dat de ander hem dus moet gehoorzamen. Tollen we weer een eindje verder, a ja.

Een god, zelfs wanneer het een ondergeschikt wezen is in de totale hiërarchie, kan nooit denken zoals een mens. Bewustzijn er van, maar ook de ervaring, de belevingsmogelijkheden zullen anders zijn dan die van een mens. We kunnen dus niet zeggen, dat die goden maar wat spelen. Misschien is het voor hen wel ernst. Misschien zijn die dingen, die wij als een enorm ernstig en groots ingrijpen van de bovennatuurlijke machten beschouwen niet meer dan een spel van een paar jonge, opgroeiende goden die ook wel eens wat anders willen. Dat kun je gewoon niet zeggen.

Aan het begin heb ik al gezegd, dat de mens van zijn goden altijd maar wat anders maakt. Soms zijn die goden bovennatuurlijk en ver af. Soms heten ze in de mens te zetelen, dan heten ze menselijkheid, medemenselijkheid, solidariteit, socialistisch realisme of iets naders. Wij maken ons beeld van een werkelijkheid, die niet bestaat. Ik zeg: wij, want ook wij in de geest zijn niet in staat de werkelijkheid te overzien. Wij beschouwen steeds weer die kleine gebeurtenissen, die eigenlijk ten hoogste een heel klein detail zijn in het geheel, een haarlijntje in een totale schets waardoor je dus eigenlijk zegt, "ja, zo is het", maar we weten het niet. We weten de samenhangen niet.

Het is wonderlijk, dat mensen altijd dromen van vrede op aarde. Het blijft altijd bij dromen, dat komt omdat ieder een eigen versie van vrede heeft en die met alle geweld een ander wil schenken. Kijk nu eens naar de ontwikkeling van de mensheid. Het is zo'n aardig voorbeeld van wat, van uit ons standpunt, misschien het spelen van de goden zou kunnen zijn. De mens leeft in ontzettend moeilijke condities. Hij is lichamelijk eigenlijk niet bestand tegen de vijand om hem heen. Hij leert werptuigen hanteren. Hij leert met stokken vechten. Hij ontdekt, dat in vuur een stuk hout dat spits is harder wordt. Hij komt tot de conclusie, dat de buit heel vaak niet op de veiligste plaatsen gevangen kan worden, namelijk in de nabijheid van de bergholen, waarin hij dan in die tijd zo vaak vlucht. Er moet dus transport zijn. Hij vindt een slee uit. Dan komt iemand tot de conclusie, dat zo'n slee eigenlijk toch ook ellendig is. En ja, er ontstaan wielen. Iemand ontdekt, dat hout eigenlijk maar zacht is en dat het gauw kapot gaat en hij neemt een natuurgevormde steen, die beter past, maakt er een handvat aan en we hebben de eerste bijl. Anderen zeggen, dat ze misschien wel een steen zo kunnen vervormen. Het zijn steeds weer de omstandig-

heden, die dwingen. Wanneer we kijken naar de grote ontwikkelingen van de laatste paar eeuwen, dan moeten we ons ook realiseren, dat die ontwikkelingen plaats hebben gevonden juist in een periode van ontzettend veel ellende, van ontzettend veel oorlog en ontzettend veel onmenselijkheid. Toch is daaruit een reeks bekwaamheden ontstaan waardoor de mens als wezen anders gaat reageren, een totaal nieuwe ervaringswereld open ziet gaan en daardoor een andere bewustzijnsmogelijkheid krijgt. Hebben de goden dat geweld willen gebruiken misschien om de mens te ontwikkelen? Wanneer we kijken naar de manier van oorlogvoeren in het verre verleden, krijg je die indruk haast. Dat er iemand is, die speelt met oorlogen om daardoor culturen met elkaar te mengen, om daardoor bepaalde uitvindingen noodzakelijk te maken, om daarmee de mens tot nieuwe sociale verhoudingen te dwingen. Dan kun je zeggen, dat de goden maar wat spelen met de schepping. Wanneer het eindresultaat, en dat bekijk je dan wanneer je in mijn plaats bent een beetje geestelijk, betekent, dat er een grotere mogelijkheid komt tot innerlijke ontwikkeling voor de mens, dat er een beter begrip komt van zijn eigen wereld en dat daardoor ook de mogelijkheid bestaat voor hem om zichzelf beter te beseffen, dan vraag je je af of het wel een spel is.

Het zijn van die mooie termen: de goden spelen met de wereld. De wereld herschept voortdurende God in die gedaante welke de heersende machten het sterkste ondersteunen. Allemaal waar. Of we nu spreken over Amon-Rê of over de Heer of over iets anders. Allah misschien. Altijd weer, de mens speelt met het beeld van God. Maar is het een Goddelijk spel waardoor de schepping wordt gevormd. Wie zou het weten?

De moeilijkheid is, dat wij met onze benadering van een kosmos en een kosmische werkelijkheid altijd uitgaan van een zeer menselijk standpunt. Wanneer de aarde een sonde stuurt naar Mars om naar leven te zoeken, dan zoekt men naar leven dat vergelijkbaar is in organische opbouw met dat wat op aarde bestaat. Andere levensvormen komen klaarblijkelijk niet in aanmerking.

Wanneer de mens bezig is met te denken over leven in de ruimte, dan komt hij misschien met blauwe mannetjes en met groene mannetjes aanzetten, want een beetje kleurverschil moet er zijn (ja, dat is overal. Een deel van het CDA is geel-wit, een ander deel is rood, niet waar) Een kennis van me kreeg een definitie van een flamingo te geven. Hij zei, dat het een aasetende vogel, die gezien zijn kleur altijd zal staan tussen PVDA en CDA.

Wanneer we dat serieus gaan bekijken, dan zijn het allemaal projecties. We zeggen wel, dat het wel octopi kunnen zijn, maar het zijn weer wezens, die van de aarde bekend zijn. Misschien zijn het plantaardig wezens, maar dan geven we ze toch menselijke manipulatiemogelijkheden, we geven ze menselijke gedachtengangen. Zelfs hun voertuigen willen we geconstrueerd zien op menselijk technische beginselen. Als je op aarde bent doe je dat. Dat maakt het ons onmogelijk om uit te maken of de goden wel spelen met de schepping. Je kunt het allemaal wel beweren, maar dan doe je dat vanuit een menselijk standpunt. Wanneer je bezig bent met spreken over God, dan ben je bezig die God gelijktijdig te humaniseren en hem te ontdoen van al datgene wat je voor jezelf aanvaardt als een belemmering van je vrijheid. Dat is niet redelijk. Toch je je een beeld voorstellen. Kijk, wanneer God scheidt, laten we eens aannemen, dat er één God is die scheidt, dan kan het zijn dat die scheppende kracht droomt of alleen maar ademt. Het kan zijn, dat hij zegt, dat hij zichzelf nu al weer zo lang heeft bewonderd, dat hij gaat kijken of hij iets anders kan maken. Dan zou het een spel zijn. Het humaniseren is geloof ik te zien als een kleuter, die speelt met een pot boetseerleeg. Als je sommige scheppingsverhalen leest, dan lijkt het er ook wel een beetje op, ofschoon niet helemaal, want Adam werd uit klei gemaakt, maar Eva uit Adams rib. Die rib moest er uit komen. God was dus de eerste chirurg op aarde. Het beroerde is, dat Adam sindsdien daarvoor heeft betaald, voor die operatie. Ja, dames het was veel beter geweest als u ook uit klei was gemaakt. Geloof me.

Er zijn meer van die dingen. Heeft die God gespeeld? Misschien wel, misschien niet. Maar als hij gespeeld heeft, waarom heeft hij het dan zo ellendig gedaan, vanuit ons standpunt. Op het ogenblik, dat een God kan beantwoorden aan ons begrip, moet hij ook aan ons normbesef kunnen beantwoorden. Als dat niet het geval is, dan is die God geen God, dan is hij een demon. Hier moet je dus een beetje mee uitkijken.

Nu kan ik dat filosofisch natuurlijk toch wel enigszins bekijken. We komen dan tot een heel andere situatie, een heel andere theorie. Dat blijft hij ook, want ik ben minder beperkt dan u. In bepaalde opzichten heb ik veel grotere mogelijkheden. Ik kan ook niet zeggen, dat het zo is. Ik kan alleen maar zeggen, dat het een theorie is. Er spreekt veel voor, er zijn punten, die er tegen spreken. Dan zeg ik dit. Tijdens een verschijnsel, dat daar ontstaat waar massa en beweging of massa en straling aanwezig zijn, zonder dat is er geen tijd. Wanneer we aannemen, dat massa en beweging verschijnselen zijn die in God in een volledig evenwicht bestaan, bestaat in God geen tijd. Dan kan de hele schepping in God bestaan zonder dat er voor God van een tijdsverloop sprake is. Kunt u me volgen? Dan kom je met een eigenaardige situatie in aanraking. Dan is dus alles in God, voor die God praktisch gelijktijdig. De schepping is geen proces, het is een manifestatie. Het is een kenbaarmaking. Alles wat wij zien als tijdsgebonden processen, als achtereenvolgende belevingen, is in die God gelijktijdig. Dan is al datgene waaruit wij zouden willen afleiden, dat God ernstig en voortdurend met ons bezig is omdat de goden alleen maar een beetje spelen met de schepping en iets anders als interpretaties van iets wat voor die God zelfs niet eens bestaat. Dan krijg je te maken met de stelling, die velen van ons in ieder geval aanhangen. God overziet de totaliteit. Voor hem geldt nooit het detail, maar alleen de volledige samenhang zoals deze buiten tijd beschouwd kan worden. De aanwezigheid van alle factoren daarin is inderdaad iets waarmee hij zich inderdaad bezighoudt. Niet met de interpretatie die deze factoren geven van de rest van het geschapene.

Dan moeten we aannemen, dat God zich wel bemoeit met de eindvorm, die onvermijdelijk is geworden, maar niet met de processen die zich in ons afspelen, terwijl we denken, dat we naar die eindvorm toelevens. Wij zijn bezig ons besef voortdurend uit te breiden tot we uiteindelijk beseffen wat we altijd al geweest zijn. Zo zou je het kunnen zeggen vanuit menselijk standpunt. Ik voel veel voor die theorie omdat ze veel duidelijk maakt. Als ik u verveel moet u het zeggen. Ik zit nu te filosoferen, misschien doet u dat zelf nog veel beter. Wanneer er een God is en die God is almachtig, alwetend, algoed, het wordt u toch heel vaak geleerd nietwaar, hoe komt het dan dat er oorlogen zijn. Hoe komt het dan, dat Bokasso, die nu de zondebok is, zoveel bokken geschoten heeft en bovendien zoveel onderdanen heeft omgebracht. Waarom vindt God dat goed? Waarom vindt God concentratiekampen goed. Waarom vindt God al die arrestaties, mishandelingen zo maar goed? Om dan maar niet te spreken van al die oorlogen, oorlogsvoorbereidingen en wat er bij hoort. Een God, die dat goed vindt kan niet algoed zijn. Integendeel, vanuit menselijk standpunt, een God die dat goed vindt goed gek. En almachtig. Ja, als God almachtig is dan kost het toch maar één knip van zijn vinger bij wijze van spreken en de hele zaak is voor elkaar. Je kunt wel zeggen, dat hij zijn zoon op aarde heeft gezonden, maar dat is allemaal heel erg mooi, maar hij had het toch veel gemakkelijker kunnen hebben en zeggen: "Ik stel in die schepping die in mij is, alles is goed, afgelopen." Eeuwig paradijs. Ja, maar God was niet alleen er was ook nog een duivel. Die duivel was een slang. Er staat nog niet was voor een slang, het kan een brandslang geweest zijn of iets anders. Ja, uit het eeuwige vuur verwacht je zo iets. Waar komt die duivel vandaan. God heeft hem geschapen. God is alwetend. Hij wist, dat hij hem geschapen had. Hij was almachtig en had het dus anders kunnen doen. Is hij dan algoed als hij zo iets loslaat op zijn schepping. Een beetje dubieus, begrijpt u. Dan kan ik me voorstellen, dat men zegt, dat die grote God toch maar een spelletje speelt met ons allemaal. Dan zeg ik aan de andere kant, ja vanuit ons standpunt. Misschien zijn God en duivel wel één en dezelfde. Dat mag natuurlijk niet gezegd worden,

ik weet het, maar per slot van rekening als je aan de ene kant kijkt van een munt in Nederland. Aan de ene kan staat Juliana, die neemt in waarde toe. Kijk je aan de andere kant staat F 1,- of F 2,50, dat neemt steeds in waarde af, toch is het een munt. De betekenissen zijn anders. Waarom zou het met God niet hetzelfde zijn. Misschien omdat wij een bepaald aspect van God wel duivel noemen omdat dit voor ons voortdurend lastiger wordt en noemen wij het andere God omdat we denken, dat we daar nog wel wat goeds van kunnen verwachten. Laten we eerlijk zijn, we weten het eenvoudig niet. Maar hoe kunnen we dan gaan beweren, dat die God dit of dat doet. Oh zeker, er zijn een hele hoop geesten, ik kan er wel een paar noemen. Je hebt de heren van de stralen bijvoorbeeld. Op aarde heb je ze ook wel, maar dat zijn de heren van de lamstralen. De heren van de stralen zijn ontwikkelingen. Een mens kan in zijn ontwikkeling gegrepen worden en dat bepaalt dan de manier waarop hij zijn bewustwording doormaakt. Er zijn heren van wijsheid, dat zou je eigenlijk kunnen noemen dat dit entiteiten zijn die van tijd tot tijd een soort emanatie afgeven. Iemand, die daar door beroert wordt krijg opeens meer inzicht. Zo zijn er nog wel een paar te noemen. Misschien zijn dat wel goden, maar als dat goden zijn, dan zijn dat toch nog maar weer heel kleine puntjes in het totaal van het Goddelijke. Spelen die Goden nu met de schepping of kunnen ze zichzelf niet helpen. Ook zo'n vraag. Vroeger waren er wel mensen, die zeiden dat de zon opkwam omdat de haan hem riep. Er zijn nu zelfs mensen, die denken dat er leden komen als de haan ze roept. Ofschoon je dan toch wel erg kippig moet zijn, dacht ik.

Wanneer je de zaak omdraait en dat gebeurt zo gemakkelijk, dan kun je niet meer zeggen wat er aan de hand is eigenlijk. Hoe lang heeft de mens niet gedacht, dat de zon rond de aarde draaide. Dat was toch het meest waarschijnlijke, zei men. Nu ontdekt men dat het anders is. Wie zegt me, dat we ten aanzien van God en goden ook niet iets anders ontdekken. Dat de ontdekken, dat wat ons goden schijnen in feite alleen maar een soort automaten zijn, die een peilsignaal uitgeven, dat wanneer het ons beroert, wijsheid doet ontstaan. Dat die hele reeks van heren van stralen niets anders is dan de breking van een bepaalde kracht, die daardoor voor ons door een soort kosmisch prisma ontleed wordt in verschillende functies, zodat we met onze oriëntatie op één zo'n functie in feite al deel zijn van het werkelijke totale licht. Het is zo gemakkelijk om dat allemaal vanuit het menselijk standpunt te bekijken. Neen, mijn visie is eigenlijk deze. Wanneer wij willen spreken over goden die spelen met de schepping, dan moeten we uitgaan van een humane god-soort. Een soort mens met almacht of zeer grote macht, die niet beseft wat hij doet. Die bij een mensenwereld misschien speels te werk gaat, zoals een kind het doet bij een mierenhoop. Die de mensheid enorm veel pijn veroorzaakt, terwijl hij alleen maar wil studeren, zoals iemand die reactietests afneemt bij dieren. Kan ik dan zoiets een God noemen? Het is alleen maar een mens, een mens met andere mogelijkheden. Dan zeg ik, dat deze dingen mij onaanvaardbaar lijken. Wanneer ik die hele kosmos probeer te overzien, ik kijk een beetje verder dan u maar ik heb ook nog lang niet alles gezien, dan ontdek ik dat er bepaalde regelmatigheden zijn, wetmatigheden, dat er grenzen zijn die niet overschreden kunnen worden en dat andere zogenaamde grenzen alleen maar een soort osmosdisch (?) bewustzijn veroorzaken. Dan zeg ik bij mijzelf: "ik geloof, dat er een structuur is, die de hele kosmos bepaalt." Of die structuur ontstaan is door een denken zoals wij het beschouwen, weet ik niet. Voorlopig neem ik aan, dat er een bewustzijn achter zit. Al het andere wat ik zie vloeit voort uit die wetten, uit die beperkingen, maar ook uit die beginselen. Wanneer dat het geval is, zijn alle goden en misschien ook wijzelve niets anders dan functies van het onbegrepene. Dan zullen we in ons zelf misschien het onbegrepene kunnen ontmoeten omdat de kern van alles die ene kracht is waar alles uit voortkomt. Om het heel eenvoudig te zeggen, de mens en de geest lijken mij soms een ballonnetje te zijn, opgeblazen door een goddelijke adem, rondrijvende vol gewichtigheid, maar in zichzelf niets zijnde als een hoopje materie, dat tot niets en absolute rust vervalt op het ogenblik, dat je die lucht wegneemt. Zo zie ik het, misschien ziet u het anders.

Ik heb geprobeerd over uw onderwerp het een en ander te zeggen. Wanneer u daar op dit moment commentaar op hebt, bezwaar tegen mag ook, kunt u het zeggen.

- + Het begrip goden spelen met de kosmos zeg ik iets anders. Er zijn in de kosmos stralen, rode stralen, witte stralen, rood licht, wit licht, die een bepaalde indruk op de mens maken. Nu komt men van gene zijde om deze daardoor ontstane emotie, enz. met de stelling dat dit eigenlijk het spel is der goden.
- Neen, dat is niet het spel. Wat wij doen is het geven van een soort emotioneel weerbericht. Wij zeggen kortom, de wind zal binnenkort omlopen van zuidwest naar noordwest, in kracht toenemen. Er moet gerekend worden met stevige windvlagen, dientengevolge dient u zich goed aan te kleden en te zorgen, dat u niet van de dijk waait.
- + U probeert ook toch.....
- Je probeert de mensen in staat te stellen zelf meer bewust te blijven ondanks die invloeden waarvan hij de oorsprong niet kan overzien. We wijzen hem dus op iets. Die invloeden zelf, die zijn gebonden - ik heb geprobeerd om dat ook enigszins in mijn onderwerp te laten meeklinken - aan wetmatigheden. Ze ontstaan dus niet alleen maar door de grill van het een of ander, maar zijn het gevolg van wisselwerking, die altijd diezelfde kracht tengevolge heeft. Alleen wanneer het gaat om de krachten, die binnen uw eigen kosmos ontstaan, dan zien we dat hier de massa en veldverdeling in het geheel van het melkwegstelsel een grote rol kan spelen en dat diezelfde golf misschien continu blijft bestaan, maar dat de aarde het ene ogenblik niet afgeschermd zijnde, ze in volle kracht krijgt; het volgende ogenblik half afgeschermd is, de kracht neemt af en dat dan een langere tijd zelfs die straling afgedekt is door andere zonnen en andere massa's. Dan ervaart die aarde ze dus niet, ofschoon ze continu aanwezig is. Geestelijk gezien is het misschien vergelijkbaar - hier spelen wat wij noemen harmonischen een rol - met iemand die zingt een aria. U kent dat wel, het is bij die dames altijd zo'n verschrikkelijk gehoor ahahaha..... Nu bent u alleen op ah ingesteld. Nu zingt ze ahahaha, maar elke keer als ze ah zegt krijgt u een opdonder. Nu kun je zeggen: waarom zingt ze, misschien traint ze wel voor de opera, dat weet je niet. Maar één ding is zeker, een bepaalde reeks tonen wordt gezongen en de toon komt aan, die u beroert, waar u dus persoonlijk op reageert dan zult u daar de werking van ervaren. Nu is dit een voorbeeld en uit de aard der zaak niet helemaal juist. Geen voorbeeld is volledig juist. Er zijn een aantal bewegingen, noem het maar denken eigenlijk. Het ligt het dichtst bij een emotie en denken, die ook in grote intensiteit voorkomen, vooral in die geestelijke werelden, die we kennen. Wanneer nu zo'n emotie ontstaat op het ogenblik, dat de mensheid op aarde daar grotendeels vatbaar voor is, wordt ze daardoor beïnvloed. Maar het is een beïnvloeding, die op geestelijk niveau geschiedt, dus sublimaal wordt ervaren. Dus niet bewust, maar die het onderbewustzijn tijdelijk overheerst en daardoor een conditionering veroorzaakt, waarbij de bewuste processen afwijken van de normen.
Kunt u het volgen?
- + Ten aanzien van het spelletje?
- Voor u, dat heb ik zo duidelijk willen zeggen. Vanuit het menselijk standpunt kan dit een spel zijn. Wanneer het vastzit aan een reeks wetmatigheden kan het dus net zo goed een systeem zijn en geen spel. Wanneer er een kracht achter zit, die die wetten en regels precies bepaalt, kan het zelfs een bewuste opzet zijn. Dat weten we niet. Op het ogenblik, dat wij proberen te zeggen, dat de goden met ons spelen dan moeten wij - ik heb het gezegd en ik herhaal het nadrukkelijk - eerst aan die goden menselijke kwaliteiten toekennen. Wat is spelen? Kunt u spelen werkelijk definiëren? Er zijn mensen die aan een spel deelnemen met een intensiteit, die het hen de grootste ernst en de zwaarste arbeid wordt. Maar is het dan nog spel? Speelt een beroepsvoetballer of werkt hij?

Laten we iets heel anders nemen. Televisie is ontspanning. Als u twee uur op die televisie naar een spannende film hebt zitten kijken, waarin u bent opgegaan, hebt u dan gespeeld of bent u moe en hebt u eigenlijk gewerkt. Kunt u me dat definitief vertellen? Zelfs wanneer het om uw eigen spel gaat is het niet eens met zekerheid te zeggen. Men zegt, dat kinderen spelen, maar een deel van hun spel is niets anders dan een leerproces, dus in feite leren ze. Alleen omdat wij niet weten wanneer ze wel leren en wanneer ze niet leren, nemen we aan dat ze altijd spelen.

- + Zit daar niet een beetje het verschil in. Kinderen spelen en leren en goden spelen met de schepping dat wil zeggen dat er dus diverse invloeden zijn waarop de mens kan reageren. Aan de ene kant kan hij zichzelf ontwikkelen. Aan de andere kant stelt u, dat God tijdloos is, dan is er geen ontwikkeling.
- In God.
- + Daar heb je eigenlijk twee verschillende dingen, ^{wij} bedenken het menselijk en willen ons ontwikkelen, terwijl we de verantwoording zelf dragen.
- Dat ben ik volledig met u eens. Daarom moeten we sterk relativiseren op het ogenblik, dat wij menselijke denkbeelden gaan gebruiken om iets te zeggen over God of omgekeerd. Proberen een goddelijke wet op de mens toe te passen. Dat kan alleen maar in de verhouding gebeuren in een bepaalde verhouding tussen onze denkbeelden en het onbekende. Wanneer je dat doet kun je zeggen, dat het voor God geenszins belangrijk is om mezelf te ontwikkelen, dat ben ik met u eens. De vraag is dan ook niet of het voor ons belangrijk is, maar voor u. Dan blijkt, dat ontwikkelen belangrijk is, niet omdat God dat nou wenst of niet wenst, zich er voor interesseert of er niet in geïnteresseerd is, maar omdat u alleen vrede met uzelf kunt hebben, wanneer u een bepaalde ontwikkeling doormaakt, waardoor uw feitelijke beheersing over uzelf en uw milieu groter wordt.
- + Dan is er dus iets veranderd.
- Voor u is er iets veranderd.
- + Daar zit je mee.
- Daar hoeft je helemaal niet mee te zitten. Moet u eens luisteren. Wanneer ik reken met de waarschijnlijkheidsrekening, de statistiek, zoals men dat doet bijvoorbeeld bij een verzekeringsmaatschappij, dan kan ik zeggen, dat van de tien duizend autorijders zullen er per maand twee de auto total loss rijden. Weet ik dan welke? Neen. Dan kan ik ook nog zeggen, maar u hebt de kans om total loss te gaan. Pas een nieuwe wagen, ik zal wel uitkijken, U rijdt voorzichtig. Dan betekent dat, dat uw kans om total loss te gaan niet één op 5.000 is bij wijze van spreken, maar misschien één op 50.000. Dat u dus met die auto kunt rijden totdat het tijd wordt om hem total loss te rijden, terwijl een ander misschien total loss rijdt omdat hij geen rekening houdt met de mogelijkheid voordat hij tijd genoeg heeft gehad om zijn wagen te bewonderen. Dat kunt u volgen, hè? Dan betekent dit in het geheel geen verandering, maar het betekent voor u wel degelijk een verandering. Toch blijft het gemiddelde gelijk. Wanneer we vanuit dat standpunt, wat u nu aanhaalt dus geen redeneren, dan moeten we zeggen, dat wanneer voor God alles gelijk blijft, dan betekent dit dat de som van het totaal der gebeurtenissen te allen tijde hetzelfde is. Dat, echter het beleven van die gebeurtenis of het deel er aan hebben door bepaalde personen niet noodzakelijkerwijze vastgelegd is, omdat in de tijd een variatie mogelijk is, die in het eindresultaat niet aantoonbaar is.
- + Het is al eens eerder gezegd, dat wanneer God scheidt hij zijn gedachten uitzendt om zichzelf te leren kennen.
- Ja, dat is een heel bekende theorie. Die past bij ons onderwerp niet helemaal, maar u hebt hem geciteerd, ik zal hem even aanhalen voor u. God scheidt, is het standpunt van degenen die deel is van de schepping. In zichzelf denkt God. Omdat hij in deze gedachte zichzelf zoekt te erkennen, geeft hij aan die gedachte de mogelijkheid zich zonder zijn

bewust contrôle te ontwikkelen. Hierdoor ontstaat de schepping met een verloop door God niet beïnvloed, maar wel uit God voortgekomen en zal door het geheel van de ontwikkelingen binnen de droom die schepping heet, God zichzelf juist leren kennen. Daar komt het eigenlijk op neer. Dat is trouwens al een oude, want hij is al aan het hof van Akbah de Grote verteld.

- + Hetgeen er verteld is, mag ik dat onder denken onderbrengen. Een krachtbron die zich manifesteert.
- Dat kun je altijd zeggen, maar ik ben geneigd - en dat is misschien iets anders wat u zult doen - om te zeggen: op het ogenblik, dat een bewustzijn ontstaat ten aanzien van de omgeving bijvoorbeeld en een aanpassing aan de veranderende omstandigheden in die omgeving, waarbij een afwijking van die vaste norm mogelijk is, zelfs planten hebben dat, moet er iets zijn wat op denken lijkt. Toch weten we dat die krachtbron bij zeer veel planten niet in maar om of naast de plant aanwezig is. De geest is er niet helemaal in, maar ze hangt er als het ware naast. Toch zou ik willen zeggen, dat planten in bepaalde omstandigheden denken. Iemand die planten-onderzoek doet, die daardoor eigenlijk de traagheid van hun reactie moet uitschakelen, ^{of} voor de mens dat schijnbaar levenloze veroorzaakt, het onbewuste, zal misschien tot de conclusie komen, dat een plant wel degelijk keuze elementen kent. Zij schrijven die keuze elementen dan maar toe aan een instinct of ingelegde hereditaire waarden in de cellen of zo iets. Dat is natuurlijk erg gemakkelijk. Maar hoe komt het dan dat die zich wijzigen? Hoe komt het dat er een overdracht van kwaliteiten bestaat bij planten, dus een genetische overdracht via het zaad, maar dat andere kwaliteiten alleen onder omstandigheden ontwikkeld worden en ook bij planten die al langere tijd onder die omstandigheden leven, niet worden omgezet in een erfelijke factor, die dus weer bij de voortplanting tot uiting komt. Alleen wanneer de plant verveelvuldigd wordt door scheuring, blijven die kwaliteiten behouden. Wanneer je daar rekening mee houdt, dan moet je zeggen, dat die plant eigenlijk ook denkt.
- + Verandering in vorm, evolutie?
 - Wanneer hij denkt evolueert hij, maar we zien dat bij de plant de evolutie niet verloopt volgens de lijnen van een soort geleidelijkheid, die we bij de mens vaak zien, maar dus verloopt via het opbouwen van een grote reeks spanningen binnen de soort, waardoor - en dat is bijna onmiddellijk - dus in twee of drie generaties - een erfelijke vormverandering plaatsvindt. Die vormverandering is dan een aanpassing aan invloeden of omstandigheden.
- + Levensomstandigheden veranderen. Plant reageert chemisch op zijn milieu, denkt dus niet. (verkort)
 - Of dat hij brandhout wordt. Ik ga u een ander voorbeeld geven. Als je een mens geen eten geeft, wordt hij voortdurend slanker totdat hij de uiterste slankheid ten slotte bereikt, maar als je hem dan voordat hij helemaal weg is, weer gaat voeden en je doet dit in mate, dan blijkt dat hij langzaam maar zeker weer vetter en vetter wordt, totdat hij de welvaartsbuik weer bezit. Dat is een automatisch proces, mijn waarde vriend. Dat is een chemisch proces, dat heeft niets met denken te maken. Iets anders is de vraag of die mens en of die plant soms wegen zoekt en dan vinden we daar wel degelijk een aantal voorbeelden van. Om een typisch voorbeeld te geven en dan hebben we het hier over een plant met een penwortel, dat deze op een gegeven ogenblik te maken krijgt met grote droogte. Tot op dat ogenblik is het wortelnet dus vertakt geweest boven een nogal taai leemlaag. Wanneer die droogte even aanhoudt, dan zien we de boom van boven vervallen, maar gelijktijdig doet hij een poging om die leemlaag te doorboren. Slaagt hij er in dan kan hij weer netjes opbloeien, want daaronder is dan weer vocht aanwezig. Je kunt zeggen, dat dit instinctief is, maar hoe komt het dan dat alle functies stil worden gelegd om de enige functie die men met de nodige energie nog kan opbrengen gericht wordt op één deel. Dat deel wat levensbelangrijk is. Voor de rest niet. Het is maar een voorbeeld.

Het is jammer, dat ik er niet verder op in kan gaan vanwege de tijd, maar misschien kan de tweede spreker over dit interessante item nog wat zeggen.

Ik wil nu kort afsluiten. Ik heb geprobeerd u het volgende duidelijk te maken. Wanneer we zeggen, dat goden en krachten spelen met de schepping, dan kunnen we dat alleen doen vanuit een menselijke visie en vanuit een menselijke waardering. Dat betekent, dat we niet iets bepalen ten aanzien van de krachten die er zijn, maar dat we alleen iets bepalen ten aanzien van onze reactie er op.

Ik heb verder geprobeerd u duidelijk te maken, dat denken een proces is, dat niet in de eerste plaats te maken heeft met vorm en beleving als zodanig, maar dat het voert tot een erkenningsmogelijkheid en dat de erkenningsmogelijkheid in het denken belangrijker is dan de inhoud. Om het simpel te zeggen als je een hele encyclopedie van buiten leert ben je geen cent meer waard, maar wanneer je leert om twee feiten uit een klein boekje om te zetten in een praktische toepassing ben je wel meer waard.

In de poging om dit te zeggen - ik weet niet of ik er helemaal in geslaagd ben - heb ik ook duidelijk willen maken, dat mensen te veel zeggen over God en te weinig denken over zichzelf. Ik heb duidelijk willen maken, dat we het onbekende niet moeten omschrijven voordat we eerst in staat zijn onszelf, onze persoonlijke houding tegenover en in relatie met dit onbekende op een redelijke en emotioneel beleefbare wijze vast te leggen. Als je daar mee opschiet, dan weet ik niet of je nog zult zeggen, dat de goden spelen met de schepping.

Ik dank u voor uw aandacht.

Uitspraken van Henri.

- Klok : Een mechanisch ding, dat de mensen zodanig voortjaagt, dat hij van toeten noch blazen meer weet omdat hij denkt, de tijd niet te hebben, terwijl de tijd hem drijft en hij zonder te letten op de tijd, meer tijd zou hebben.
- Bokasse : Een keizer, die geen keizer was; een mens, die geen mens was, en nu is het een kondebok, die boeten moet voor vele anderen, onder andere voor Frankrijk.
- Humor : Is het vermogen om jezelf te lachen en daarna jezelf in anderen te herkennen.
- Van Agt : Iemand (ik neem aan, dat u de persoon bedoelt. U kunt ook een voorstel doen, maar daar heb ik geen tijd voor), die als een matige professor heel goed op de wielen uit de voeten kan en die zich nu bezig houdt met problemen, die hij niet aan kan op een manier waarop hij doet voorkomen of hij het kan.
- Den Uyl : Een man, die denkt, dat hij meer kan dan hij kan omdat hij/stellingen heeft dan de werkelijkheid kan verwerken en daardoor komt tot een reeks conclusies, die economisch en anderszins niet haalbaar zijn en wel op grond van zijn eigen economische kennis.
- meer
- Wiegel : Een man, die achter een glas wijn en een sigaar charmant is en verkeerdelijk aanneemt, dat hij deze charme kan gebruiken om partijbelangen zodanig te bevorderen, dat andere mensen er in gaan geloven ofschoon ze er zwaar voor betalen.
- Pais : Iemand, die zijn naam eigenlijk oneer aandoet, want waar Pais komt is geen vreê.
- Vredeling : Is de luxe-uitgave van een socialistische ontwikkeling in internationale stijl.
- Illusie : Het geheel van de voorstelling, die de mens heeft omtrent zichzelf, zijn eigen mogelijkheden en de wereld waarin hij leeft. Want wanneer je op de feiten af zou gaan, zou hij zichzelf minder hoog aanslaan, in de wereld andere mogelijkheden zien en vooral mindere verwachtingen.
- Ventilator : Een apparaat, dat zowel kan blazen als kan zuigen. Als zodanig doet het me denken aan zovele politieke debators, die het ene ogenblik veel lucht in omloop brengen en het volgende ogenblik werkelijk een puntje weten te zuigen aan alle fouten van een ander.
- Het boek : In verschillende vormen, harde en zachte kaffen enzovoorts, een reeks harde of halfzachte denkbeelden van een ander, zodanig samengevoegd, dat de verkoopbaarheid door de titelen de voorplaat toeneemt en dan aangeboden wordt voor een prijs, die te duur is voor datgene wat het bevat. Hilariteit.
Neem me niet kwalijk, heren boekhandelaars, maar als ik nog even iets mag zeggen om me te rechtvaardigen, de meeste verstandige denkbeelden worden zodanig gepubliceerd dat ze onbetaalbaar zijn en dus niet tot de mensen komen. Maar de meest idiote denkbeelden worden in de goedkope super de luxe produktie met grote korting aangeboden, zodat men ze, geïllustreerd met Engelse of Amerikaanse platen, kan verteren zonder dat men er iets wijzer van wordt.
- ODV : De ODV is een vereniging, die probeert de verdraagzaamheid te bevorderen, maar waarbij onderling vaak ruzie wordt gevoerd over de vraag of men verdraagzaam is.
- Vertrouwen : Is datgene, wat je in jezelf moet hebben om het een ander te kunnen geven.

- Liefde : Het vermogen een ander zo zeer te zien als deel van jezelf of gelijke, dat je geen onderscheid maakt in je handelen ten aanzien van die ander of jezelf.
- Gezondheid : De afwezigheid van een diagnostisch vastgestelde ziekte, althans in uw tijd.
- Eénheid : Is het vermogen de verschillen te vergeten, die tussen jou en anderen bestaan waardoor je tot een samengaan of een samenwerking kunt komen op één bepaald punt zonder de verschillen, die tussen jullie bestaan op een ander punt ooit te verwaarlozen.
- Verdraagzaamheid : Dat heb ik net al gezegd, maar het is het vermogen om een ander te begrijpen zonder daarom hem over je te laten lopen.

HET SCHONE WOORD

Tiran, geluk, Aquarius.

Het is voor de tiran een geluk, dat Aquarius nog niet tot volle ontwikkeling is gekomen. Dat zal ik u wel duidelijk maken.

Aquarius, de vreemde sfeer, waarin de broederschap, maar de zelfstandigheid nog meer zich zal openbaren.

De tiran, die alle macht en alle denken naar zichzelf vergaart bewaart nog steeds een grote macht omdat de eendracht in het bestrijden nog altijd achter is gebleven.

Maar wie geluk zoekt in het leven, wie zoekt naar werkelijk samengaan, elkander goed en wel verstaan, die zoekt naar de gemeenschap van het leven, waarin je samen vrij en toch elkander helpend voort kunt streven, die moet eerst de tirannen breken. Degenen, die een oordeel spreken. Degenen, die de wetten stellen. Degenen, die het vonnis vellen.

Die moet begrijpen in het bestaan, dat de mensen samengaan.

Slechts waar de één de ander schaadt, daar grijp je in, maar zonder haat.

En geef je uit de kracht van eigen zijn en eigen streven desnoods voor het bereiken van het doel je leven, omdat je het geluk erkent, dat ligt in het feit, dat je een mens, die ook zichzelf aanvaart, nog bent.

Maar kun je niet jezelf aanvaarden, ik vrees je kent nog geen geluk. Je wordt een tiran, die onbegrepen waarden oplegt aan een ander en zelve stukbreekt en dat wat hij tot anderen spreekt, in zichzelf niet waar kan maken.

Als anderen dwazen lijken, eerst naar jezelf kijken.

Als je het leven niet kunt dragen, eerst aan jezelf de waarheid vragen. En vindt je waarheid omtrent leven, omtrent jezelf, je zijn, je streven, dan vind je zeker ook de kracht, waardoor je voor een ander wordt tot macht en toch het goede brengt. Een mens is pas een mens wanneer hij vreugde voor het leven ook aan een ander schenkt.

Goedenavond